

Uchwała Nr 892.86.2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
z dnia 25 czerwca 2024 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Werbkowice

Na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie

uchwała, co następuje:

stwierdza się nieważność uchwały nr LXXIV/401/2023 Rady Gminy Werbkowice z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie Gminy Werbkowice w ramach realizacji Rządowego Programu Odbudowy Zabytków z powodu naruszenia art. 2 ust. 1 i 4 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

UZASADNIENIE

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie po zbadaniu doręczonej dnia 27 maja 2024 r. uchwały Rady Gminy Werbkowice, o której mowa w sentencji, stwierdziło na posiedzeniu Kolegium w dniu 25 czerwca 2024 r., że zawiera ona postanowienia naruszające prawo w sposób istotny.

Badana uchwała została podjęta m.in. na podstawie art. 81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2002 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.). Zawarte w niej zapisy mają różnicowany charakter normatywny, gdyż jej postanowienia regulują zarówno sprawy indywidualne, konkretne (§ 3 uchwały - udzielenie dotacji wskazanym podmiotom) jak i sprawy o charakterze generalnym, abstrakcyjnym (§ 2 uchwały oraz §§ od 4 do 7 -zasady udzielania dotacji). W § 10 uchwały Rada Gminy wskazała, że wchodzi ona w życie z dniem podjęcia.

W ocenie Kolegium RIO w Lublinie zamieszczenie w przedmiotowej uchwale norm o charakterze generalnym, regulującym obowiązujące na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego zasady udzielania dotacji (w tym przypadku dotyczące ochrony i opieki nad zabytkami) powoduje, że uchwała ta winna stanowić akt prawa miejscowego. Również

w orzecznictwie sądów administracyjnych utrwalilo się stanowisko, zgodnie z którym uchwała podjęta na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami jest aktem prawa miejscowego (wyrok WSA w Gdańsku z dnia 8 października 2019 r. sygn. I SA/Gd 782/19; WSA w Krakowie z dnia 16 kwietnia 2013 r. sygn. I SA/Kr 83/13).

Okoliczność, że uchwała zawiera również postanowienia jednostkowe i konkretne, nie pozbawia takiego aktu charakteru aktu prawa miejscowego (wyroki NSA: z 12 października 2016 r., sygn. akt II OSK 3245/14 i z 30 marca 2016 r., sygn. akt II OSK221/16).

Konsekwencją zaliczenia badanej uchwały do aktów prawa miejscowego jest konieczność spełniania przez nią wszystkich wymogów dotyczących tej kategorii aktów prawnych, zwłaszcza w zakresie prawidłowego jej ogłoszenia oraz wejścia w życie. Zgodnie z art. 42 ustawy o samorządzie gminnym zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Zgodnie z jej zapisami akty prawa miejscowego stanowione przez sejmik województwa, organ powiatu oraz organ gminy ogłasza się w wojewódzkim dzienniku urzędowym (art. 13 pkt 2), które to ogłoszenie jest obligatoryjne (art. 2 ust. 1), a akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy (art. 4 ust. 1).

Zatem określenie przez Radę jako terminu wejścia w życie uchwały - dnia jej podjęcia, nie znajduje uzasadnienia i pozostaje w sprzeczności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Warunkiem wejścia w życie aktu prawa miejscowego jest bowiem jego ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, przy czym brak takiego ogłoszenia powoduje, że dany akt nie mógł wywołać zamierzonych skutków prawnych.

W orzecznictwie sądów administracyjnych przyjmuje się, że zaniechanie ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego stanowi samoistną podstawę do stwierdzenia nieważności tej uchwały w całości (wyrok WSA w Krakowie z dnia 23 marca 2018 r., sygn. II SA/Kr 131/18).

Mając na uwadze powyższą argumentację dotyczącą aktów prawa miejscowego uznać należy, że tak określony termin wejścia w życie tej uchwały narusza w sposób istotny przepisy art. 2 ust. 1 i 4 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. W związku z powyższym uzasadnione jest stwierdzenie nieważności tego aktu.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Na tę uchwałę przysługuje Radzie Gminy Werbkowice prawo wniesienia – za pośrednictwem Kolegium RIO w Lublinie - skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia tej uchwały.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Lublinie

Piotr Prystupa

Otrzymują:

1. Rada Gminy Werbkowice
2. Wójt Gminy Werbkowice